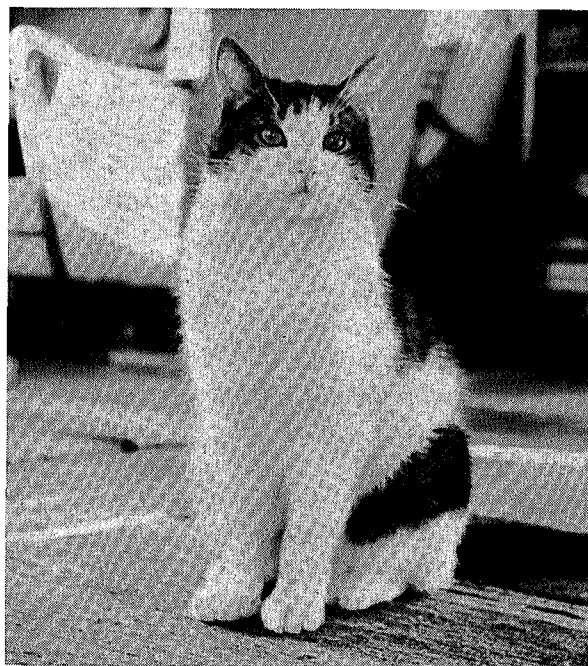

Bortsett fra sporadiske tilfeller har vi hittil vært forskånet for falske reisesjekker og sedler som er blitt et problem i mange land.

Når det gjelder utenlandske sedler og reisesjekker som betalingsmiddel i større omfang, vil det være hensiktsmessig å henvende seg til en bank for nødvendig informasjon og avtale om vekslingsordning.

Mons

A. Stenberg

THOR ØYEN

Øvelse „SYLENE”

Sjefen for Trøndelag sambandsbataljons ønske om å gi underlagt personell nødvendig repetisjon i vintertjenestedisipliner med en realistisk fjellmarsj som avslutning, ble til virkelighet ikke minst takket være Trondhjems Turistforenings imøtekommenhet ved formannen Eivind Kierulf og altoppslitende Magne Haave.

Hederskronede Nedalen gård ble ut gangspunktet for 1 ukes militær aktivitet i et område av norsk høyfjell, som vinters tid sett ut ifra et militært synspunkt, tilfredstiller alle de krav en kan stille til et realistisk øvingsterrang. Fjellet og værgudene utfordret oss, men vi ble fort duse så snart detaljene ble mestret. I dag sitter vi igjen med et entusiastisk og overveldende inntrykk av vårt opphold på Nedalen. Slit, svette og gnagsår er glemt. Sylene og TT har fått nye venner. Utdrag av øvingslederens dagbokblad får berette videre om hva som hendte i tiden 8.—17. mars 1965:

Nedalen, mandag 8. mars 1965 (aften):

Forparti vel fremme, store snømengder med vind fra nordvest har laget en formidabel snøfonn foran inngangen til fjøset og hindret nødvendige besøk på stedets 2 — to — seter, for anledningen kalt «*On the (Double)*».

Komfyren på kjøkkenet hadde ikke forandret seg stort fra påsken 1953. Vi ble en heller røkfull skjebne til del. Gloheit kaffe og tykke blingser med spekepølse på, kompenserte for «sure» og sotete

fjes. Vind fra vest og tåke rundt *Skardørsfjell-toppen* ga ikke de beste værindikasjoner.

9. mars:

Frisk bris fra nordvest (9 m/sek.), ÷ 4° C. Splittflagget stod rett ut ifra den improviserte flaggstang som var plantet i fonna opppå låvetaket. Komfyren på kjøkkenet har ennå ikke gitt opp «kampen». Ut på formiddagen vindøkning til 12 m/sek. (liten kuling). Vende-reis for weaslene. Siktbarhet null, alle konturer utvisket. Materiell- og provianttransport utsatt. Undervisnings- og forlegningsrom klar-gjort.

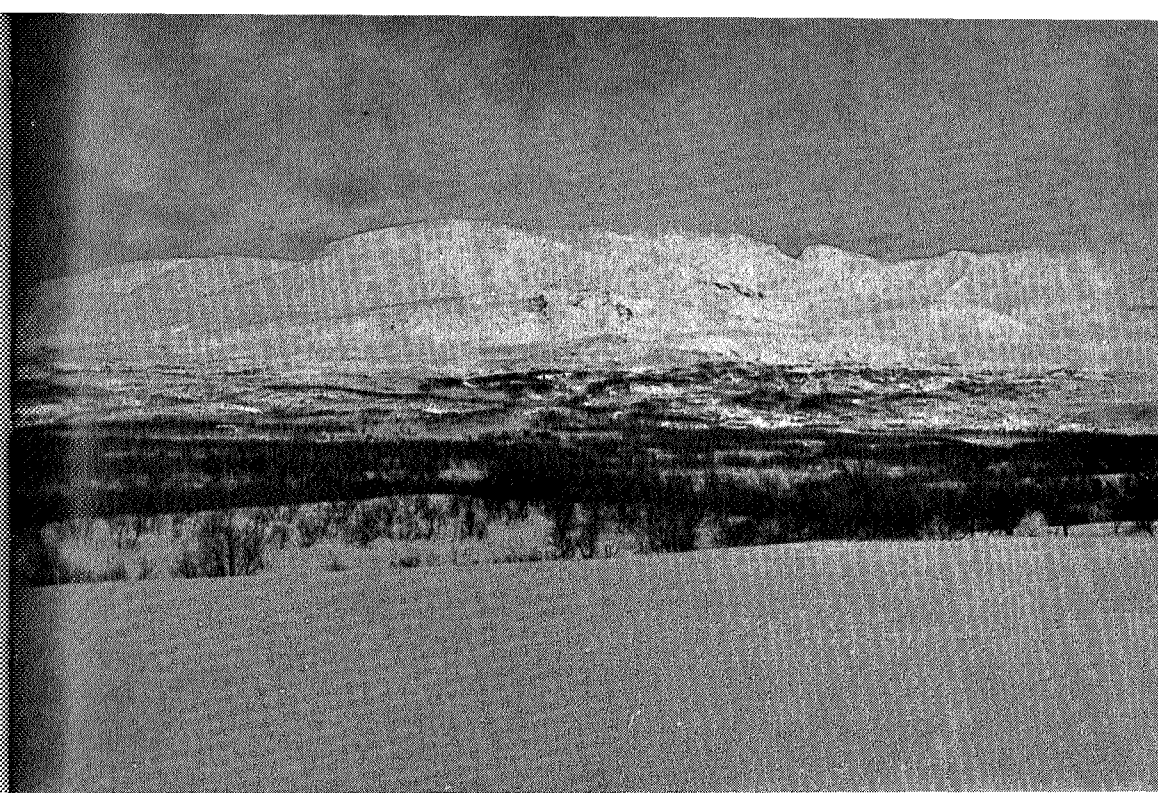
10. mars:

Vinden spaknet. Gradstokken viste kl. 07.00 0° C. Isen over *Nea* usikker. Nytt kjørespor for weaslene lagt over brua. Kl. 15.30 an-komst kursdeltakere. Flatseng for de fleste, men det «rosemalte» rommet utstyrt med køjesenger over kjøkkenet, for anledningen kalt «Løytnantsrommet», ble Larsen, «Leth'en» og «n'Martin» til del. På bakgrunn av den røkglade komfyren på kjøkkenet så var det med visse betenkeligheter at n'Martin ble forlagt der. Soveglad som han er kjent for å være om morgen, kunne plasseringen medføre to ting når røken fra kjøkkenet fylte «Løytnantrommet» ved opp-fyring. Enten ville «Martin» gå i dekning nede i soveposen og bli der, eller så ville røken fordrive samtlige beboere ut av rommet i en viss fart! I sannhet en effektiv og virkningsfull form for revelje. Tors-dagen ville vise . . . .

Det omfattende øvingsprogram tilsa også kveldsundervisning. Etter at tjenesterutinen og sikkerhetsbestemmelser var gjennomgått, ble orienteringens edle kunst viet stor oppmerksomhet. Grønnesby lot deretter forsamlingen få et innblikk i de mysterier som er for-bundet med militær på- og avkledning når full feltbekledning skal nyttes vinters tid. Som avslutning på dagen introduserte «Kirk» «Frøken Fräken från Fryken» på TØ's øvingstrette gitar.

Torsdag 11. mars:

Daghavende befals værobservasjoner ble oss til del ved revelje kl. 6.30:« ÷ 3° C, svak vind fra sørvest, delvis skyet, oppholdsvær.»

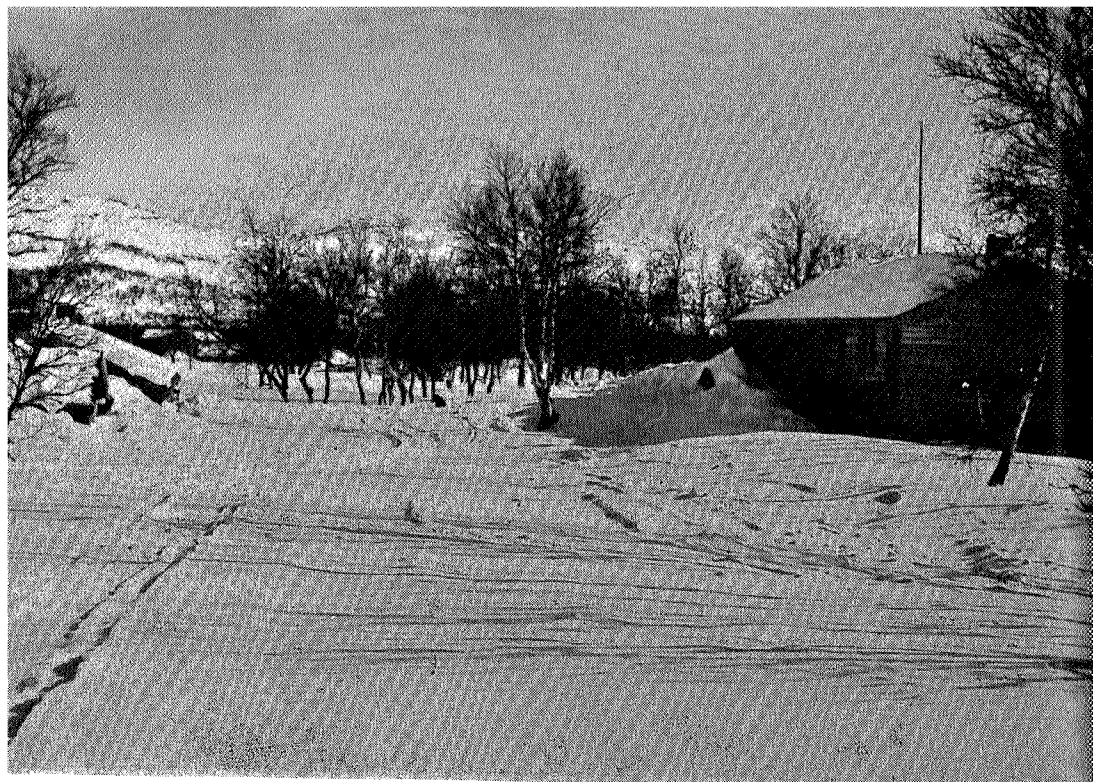
Sylene fra Skaftet

Thor Øien

«Martin» overgikk alle forventninger og stilte blid og forventningsfull til frokost. Bjarne åpnet undervisningen med en rask innføring i stell og smøring av ski, før folket stormet ut for å praktisere den tilførte lærdom med de to typer skismøring de hadde fått utlevert! «Jensehi», et syvduks kneppetelt som skulle nyttes under den avsluttende fjellmars ble grundig gjennomgått. Valne fingrer og litt uenighet om kneppingen ga høyst uventede (uønskete) resultater, og «nye telttyper» så for en kort stund dagens lys.

Krattskogen mellom låven og elven var velegnet for leirslagning. Med sikker hånd ledet teltlagsjefene sine tropper og etablerte en instruksjonsmessig nødbivuakk. Det gjaldt å være vel forberedt før en ga seg *Sylene* i vold.

Senere på dagen fikk alle gjennom en rask skimarsj på 10 km, kjenne vekten av våpen og oppakning. Harepus og et ti-tall reinsdyr tok seg tid til å mønstre den pustende og sveltende rekke av

Nedalshytta med Nedal gård

Thor Øien

«olivensgrønne», som krabbet seg oppover mot høyde 1021. Rødfargen i fjesene hadde begynt å gjøre seg gjeldende, og enda rødere ble de etter at Larsen hadde gjennomført sin undervisning i mine- og spregningstjeneste!

12. mars:

Flau vind, ÷ 7° C. En strålende dag opprønt. Splittflagget og sambandsflagget hang urørlige på sine stenger. Skiføret var gnistrende. På dagens program stod etablering av nødbivuakk i snøhule. Pulken ble klargjort og opplastet etter at «Martin» hadde gjennomgått de forskjellige typer nødkjelker — improviserte som forberedte. Utgangspunktet for gjennomføringen av dagens øvelse var fonna oppunder høyde 1021 (Nø. Nedalen). Der oppe ble det gravd snøhuler til nesten alle formål. Snøen var uhyre tett sammenpakket og vanskelig å arbeide med. Bratt var det også, men det gjorde det i alle fall

Storsola

Thor Øien

enkelt å bli kvitt de utgravde snømasser. Både Larsen og «Leth'en» viste stor sans for proporsjoner og resultatet uteble heller ikke. Snøhulene ble som rene ballsaler å regne sammenlignet med «Martins» instruksjonsmessige utførte snøhule!

Bataljonssjefen ankom forøvrig *Nedalen* om ettermiddagen for inspeksjon av kurset. Dette gjorde han på selve sin fødselsdag, og som seg hør og bør blant krigsmenn ble dette tilbørlig feiret etter at værtjeneste og spådommer om været i sin alminnelighet var behandlet og omtalt.

Som avslutning på dagen holdt Hans et minnerikt kåseri om sin FN-tjeneste i *Gaza*. Dette varmet godt, for ute var temperaturen sunket til ÷ 21° C.

13. mars:

Kuldebølgen var kortvarig. Morgentemperatur 0° C og vindstille.

Dagen ble hovedsakelig nyttet til radioøvelser oppe på plataet. De overraskende resultater må etter all sansynlighet tilskrives de lokalradiologiske forhold. I forbitrelse over de dårlige forbindelser, ble *Jämtland* «inntatt» ut på ettermiddagen av våpenløse menn.

Kvelden ble nyttet til forberedelser for den avsluttende øvelse «*Sylene*». Velvillige sjeler knappet forøvrig sammen øvingsstabens telt. Resultat skulle ved neste dags bivuakking vise seg å være en ny og ukjent teltype. Antageligvis toetasjers.

Søndag 14. mars:

÷ 4° C. Flau vind — delvis skyet. Kl. 10.00 avmarsjerte kurset med ruvende pakninger og fullastede pulker. Målet var *Nordøst-enden av Essandsjøen via Sylplataet*. Føret var upåklagelig og marsjen ble gjennomført på rekordtid. Vi ble møtt av Thevdor B. på snøscooter. Maken til fjellets fartsfantom har vel ingen sett eller hørt om siden. For «*Vargen*» var ingen utforkjøring for bratt eller oppoverbakke for steil!

Bivuakken ble forskriftsmessig etablert på historisk grunn, der general Armfeldts soldater for snart 250 år siden omkom i kamp mot snø — storm — kulde. I teltene hos oss var det godt og varmt, nedgravet og skjult av en vernende skjerm av snøblokker, var det bare en hviskende og søvndyssende lyd fra den isnende vind som feiet nedover *Fiskå-høgda* mot *Essandsjøen*, som nådde ned til de brunbarkede menn langt nede i soveposene.

15. mars:

Kl. 06.30. Hans rapporterer: 0° C — svak vind fra sør, sol og 4 : 4 skyer. Rypesteggen som hadde hatt revelje noe tidligere, ga tydelig uttrykk for sin glede over den strålende morgen.

Skiføret var inntil vi var på høyde med *Vardeberget* meget variabelt med tendenser til god gammeldags klabb. Martin insisterte på å «legge om». Etterpå fremviste han med dårlig skjult utilfredshet dagens desidert største klabber.

Pulkene begynte etter hvert å sette sitt preg på dem som gikk i draget. Unntatt var Lillegraven som heller ubesværet dro stabens pulk alene.

Etter at lunsj på grunn av «omleggingen» var inntatt minst to ganger, gikk ferden sørover, jevnt og sikkert. Utforkjøringene fra plataet og ned til brua ble en kraftig utfordring for mør muskulatur og tungt belastede knær, men det holdt såvidt.

Etter vask, hvil og et varmt måltid, ble dagen rundet av med festlig samvær rundt peisen og med sang og musikk ved *Nea-Brothers*.

16. mars:

Sludd! + 6° C. Puss og vedlikehold. Klargjøring for avreise. Restererende undervisning i forbyggende vedlikhold, samt en mindre radioøvelse ble gjennomført. «*Kongo-Karlsen*» kåserte om aftenen litt om sin FN-tjeneste ved *Kaminabasen* — spesielt vakte beretningen om «De sorte parykker» stor oppmerksomhet.

Onsdag 17. mars:

Svak vind fra nordøst, + 1° C. Kl. 11.00 ble splittflagget halt etter vanlig militær seremoniell, og kurset ble offisielt erklært som avsluttet. En fin og sporty ånd hadde preget kursdeltakerne. Høyt utviklet ansvars- og lojalitetsfølelse hos den enkelte befalingsmann, hadde bidratt til å gjøre oppholdet i *Sylene* verdifullt og utbytterikt.

Hensikten med øvelsen kunne i fullt monn sies å være oppnådd. På gjensyn *Nedalen!*